

Zitting 2000-2001

20 juni 2001

BEKNOPT VERSLAG

MORGENVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Ontwerpen van decreet

- Organisatie van de gasmarkt
  - Algemene bespreking
(Sprekers : de heren Eloi Glorieux, verslaggever, Eddy Schuermans en minister Steve Stevaert) 3
  - Artikelsgewijze bespreking 5
- Aanpassing van de middelen- en de uitgavenbegroting en maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting
  - Algemene bespreking
(Sprekers : de heren Frans De Cock, verslaggever en Eric Van Rompuy, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Ludo Sannen, Francis Vermeiren, Bruno Tobback, Chris Vandebroeke, André Moreau, André Denys, Herman De Reuse, Filip Dewinter en Lucien Suykens, mevrouw Sonja Becq en minister-president Patrick Dewael) 5

Regeling van de werkzaamheden 15

Berichten van verhindering 15

MORGENVERGADERING VAN WOENSDAG 20 JUNI 2001

Voorzitterschap van de heer André Denys, ondervoorzitter

– *De vergadering wordt geopend om 10.09 uur.*

ONTWERPEN VAN DECREET

Organisatie van de gasmarkt

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de organisatie van de gasmarkt.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Eloi Glorieux, verslaggever : De commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie heeft voorliggend ontwerp van decreet op 17 en 31 mei besproken. Het ontwerp zet de Europese richtlijn om inzake de gemeenschappelijke regels voor de interne gasmarkt. Het is vergelijkbaar met het elektriciteitsdecreet. Minister Stevaert beklemtoonde dat het voorontwerp van decreet is aangepast na de adviezen van de MiNa-Raad, de SERV en de Raad van State.

Het ontwerp van decreet is gebaseerd op zes krachtlijnen. Ten eerste blijft het beheer van het distributienet een monopolie. De Vlaamse regering zal de voorwaarden bepalen : de beheerders moeten onafhankelijk zijn van de leveranciers en worden voor een hernieuwbare periode van 12 jaar aangeduid. De gemeenten geven een bindend advies en zullen wellicht een intercommunale aanduiden waardoor ze verzekerd zijn van een dividendenstroom. Een tweede krachtlijn is de verkoop aan vrije klanten. Ten derde voorziet het ontwerp van decreet in een kalender voor de marktopening.

Volgens een commissielid verloopt dit proces in Vlaanderen traag in vergelijking met de ons omringende landen. Minister Stevaert betwist dat : Vlaanderen werkt heel snel maar is wel te laat van wal gestoken. Tegen het einde van dit jaar moet de helft van de markt vrijgemaakt zijn. In juli 2003 moet de markt volledig vrij zijn. Hetzelfde commissielid merkt op dat een verschil in snelheid tussen dit decreet en de federale gaswet kan leiden tot problemen bij het Arbitragehof. Hij vraagt of het

Vlaams Gewest werd geconsulteerd bij de opmaak van de federale gaswet. Minister Stevaert laat na de bespreking weten dat er overleg is geweest. Die mededeling werd aan het schriftelijke verslag toegevoegd, maar het betrokken commissielid wil de passage laten schrappen. De commissievoorzitter heeft het commissielid en de voorzitter van het Vlaams Parlement laten weten dat daar geen reden toe is.

Ten vierde worden de openbare dienstverplichtingen in drie categorieën onderverdeeld : de universele, de verplichtingen inzake milieu en rationeel energiebeheer en de verplichtingen inzake veilige en continue leveringen. Een lid merkt op dat het belang van deze openbare dienstverplichtingen niet genoeg benadrukt kan worden. Volgens een ander lid zijn de verplichtingen al te wazig geformuleerd.

Ten vijfde worden de netbeheerders verplicht een aantal groenewarmtecertificaten voor te leggen. Dat punt wordt evenwel niet uitgewerkt. Een lid vreest dat die certificaten zullen meetellen voor het halen van de drieprocentnorm inzake duurzame energie. Dat zou neerkomen op een verzwakking van die norm. Voorts wordt opgemerkt dat groenewarmtecertificaten praktisch moeilijk haalbaar zijn. Minister Stevaert benadrukt dat de groenewarmtecertificaten bovenop de drieprocentnorm komen. Hij weigert voorlopig een minimumpercentage op te leggen.

Ten slotte moet de VREG worden opgericht, een Vlaamse reguleringsinstantie die toeziet op de werking van de elektriciteits- en gasmarkt. De VREG dient onafhankelijk te zijn en heel transparant te werken. Een ander lid betreurt dat de VREG nog niet operationeel is. Minister Stevaert benadrukt dat de VREG tegen het einde van dit jaar operationeel zal zijn. Hij zal snel werk maken van de uitvoeringsbesluiten zodat de markt tegen midden 2002 geliberaliseerd is. Een aantal leden wil de verschillende energiedecreten in één omvattend decreet gieten.

Tijdens de artikelsgewijze bespreking wordt alleen maar een opmerking gemaakt bij artikel 60. Er wordt een amendement op dat artikel goedgekeurd. Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet wordt ten slotte aangenomen.

De heer Eddy Schuermans : Ik dank de verslaggever voor zijn mondeling en schriftelijk verslag, waaruit overigens blijkt dat de mededelingen van de regering wel wat

koerswijzigingen hebben gekend.

De CVP zal zich onthouden bij de stemming over het ontwerp van decreet over de organisatie van de gasmarkt. Het is natuurlijk positief dat de Europese richtlijn in Vlaamse regelgeving wordt omgezet. Maar deze omzetting is veel te vrijblijvend en komt neer op een blanco cheque voor de minister. Ik geef vier voorbeelden. Er is geen kalender voor de vrijmaking van de gasmarkt. Het systeem van groenewarmtecertificaten wordt geponeerd, maar niet uitgewerkt. De Vlaamse regering kan in de plaats treden van de reguleringsinstantie. En de Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

In ons land was in 2000 slechts 47 procent van de gasmarkt open. In de Europese lidstaten was dat 80 procent. Dat levert een grote concurrentiële handicap op voor onze bedrijven.

Dit ontwerp van decreet staat trouwens haaks op de federale gaswet. Deze wet bepaalt dat ondernemingen die jaarlijks meer dan 5 miljoen m³ gas afnemen via het transportnet, vrij zijn om hun gas aan te kopen waar zij willen. In dit ontwerp van decreet gaat het om ondernemingen die jaarlijks meer dan 1 miljoen m³ gas afnemen via het distributienet. De keuze van de ondernemingen voor een van beide systemen verliep in het verleden arbitrair, maar heeft nu ongewild grote gevolgen voor de vrijmaking van de markt.

Artikel 6 van de wet van 8 augustus 1980 anticipeert op deze problemen en bepaalt dat over belangrijke opties voor het energiebeleid moet worden overlegd. In de wet op het Arbitragehof kunnen we lezen dat het gebrek aan zo'n overleg ertoe kan leiden dat een federale wet wordt vernietigd.

Minister Steve Stevaert : Deze opmerkingen kwamen al aan bod in de commissie. Ik heb er toen op gewezen dat er wel degelijk een overleg heeft plaatsgevonden, zodat er juridisch geen enkel probleem is.

Wat de verschillen tussen het ontwerp van decreet en de federale gaswet betreft, is het zo dat de regio's de dynamiek bepalen. Als er al een probleem is, ligt dat volledig op federaal niveau. Het staat Vlaanderen vrij om zijn bevoegdheden volledig uit te putten.

De heer Eddy Schuermans : Artikel 6 van de wet van 8 augustus 1980 zorgt ervoor dat de regio's

inderdaad een stem in het debat hebben. Maar het uitputten van onze bevoegdheden mag niet leiden tot oneerlijke toestanden in de praktijk.

Ik betwijfel trouwens of er wel daadwerkelijk overleg heeft plaatsgevonden. Minister Stevaert zei in de commissie dat dit overleg achterhaald was.

Minister Steve Stevaert : Er vond wel degelijk een overleg plaats, maar dat wil nog niet zeggen dat Vlaanderen zich moet opstellen als een ondergeschikt bestuur.

De heer Eddy Schuermans : Ik wil in dat verband toch even een passage uit het advies van de Raad van State voorlezen. De Raad van State stelt dat - ik citeer - er over het ontwerp geen overleg geweest is met de gewestregering. Nochtans is dit overleg verplicht. Bijgevolg is er een schending geweest van de bevoegdheidsverdelende regeling en kan het decreet desnoods vernietigd worden.

Ten slotte wil ik nog een drietal punten behandelen. Vooreerst hebben we weinig expertise inzake groene warmte. Ik vraag mij dan ook af wanneer er uitvoering kan gegeven worden aan het decreet en wat de sancties zullen zijn indien de regeling voor de groenewarmtecertificaten niet nageleefd wordt. Vervolgens wens ik op te merken dat de VREG zeer snel geïnstalleerd zal moeten worden. De installatie van de VREG is immers noodzakelijk voor een goede uitvoering van het decreet. Overigens werd de VREG al meer dan één jaar geleden bij decreet geregeld. Ten slotte zal de regering bepalen wanneer het decreet nu effectief in voege treedt. Dat moet zo snel mogelijk. (*Applaus bij de CVP*)

De heer Eloi Glorieux : De realisatie van het aardgasdecreet vervolledigt voor Vlaanderen de decretale omzetting van de Europese richtlijn voor de vrijmaking van de energiemarkt. Deze laatste werd vorig jaar ingezet door de goedkeuring van het elektriciteitsdecreet.

Zeer beknopt wens ik onze commentaren nog eens op een rijtje te zetten. Vooreerst moeten de openbare dienstverplichtingen die in het decreet voorzien zijn ten volle worden aangewend om sociale en ecologische impulsen te geven. Vervolgens pleiten we met betrekking tot de groenewarmtecertificaten en de groene gasnorm dat de optimalisatie zal opgedreven worden en dat de nodige maatregelen zouden genomen worden. Op die manier kunnen dan maatregelen genomen worden om de haalbare minimumdoelstellingen te halen. We verheugen ons

om de toelichting van de minister tijdens de commissiebespreking waarbij hij benadrukte dat de groenewarmtecertificaten niet als alternatief maar als supplement boven de drieprocentnorm voor groene stroom zullen aangerekend worden. Het zou inderdaad onverantwoord zijn de reeds toegeeflijke 3 procent duurzame stroomdoelstelling af te zwakken door de mogelijkheid te bieden hiervoor groenewarmtecertificaten in rekening te laten brengen. Ten derde dringen we aan op een snelle aanstelling en operationalisering van de VREG. Het is goed als de door de minister naar voor geschoven streefdatum van einde 2001 zou gehaald worden. Nu de EU-richtlijnen van de vrijmaking van de energiemarkt decretaal omgezet zijn in een Vlaams elektriciteits- en aardgasdecreet moet dringend werk gemaakt worden van een REG-decreet. Rationeel energiegebruik moet de volgende 3 jaar de speerpunt van het Vlaamse energiebeleid worden. Hieromtrent moeten dringend maatregelen genomen worden om de warmtekrachtkoppeling te bevorderen. Eens dat gerealiseerd werd kunnen we inderdaad misschien denken aan een integrerend en allesomvattend kaderdecreet energie.

Minister Steve Stevaert : Dit decreet is inderdaad zeer technisch. Er moet een kader geschetst worden van waar we vandaan komen en waar we naartoe gaan. In Vlaanderen en België heerste er een monopolie inzake energievoorziening. Met de 2 decreten werd dit monopolie doorbroken. Vanaf 2002 zal de consument in Vlaanderen dan ook elektriciteit kunnen aankopen. In vergelijking met de andere landen van de Europese unie is dit een spectaculaire ontwikkeling. Positief zal het decreet in ieder geval voor de economie zijn. Een negatief aspect is echter dat alles zo snel moest gaan. We moesten echter zo snel gaan omdat we zo laat begonnen zijn. Op dit snelle werk zal er uiteraard nog kritiek geformuleerd worden.

In verband met de federale gaswet werd er overlegd met de federale overheid.

Het ligt in onze bedoeling om de VREG nog in de loop van dit jaar op te richten.

Elektriciteit en gas zijn 2 totaal verschillende energieproducten. Voor elektriciteit bestaat er bijvoorbeeld nagenoeg geen vervangingsmiddel. Indien nodig kan gas echter wel vervangen worden bijvoorbeeld door petroleum. De markten van deze energieproducten zijn ook volledig verschillend. Voor de elektriciteit zullen de prijzen nagenoeg zeker dalen. Voor gas ligt dit anders. Hiervoor

worden de prijzen vaak bepaald door de internationale ontwikkelingen en afspraken. Of de prijs van het gas zal dalen is dan ook zeer de vraag.

Ten slotte wil ik stellen dat we ook zeker zullen rekening houden met ecologische en sociale randvoorwaarden.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de organisatie van de gasmarkt.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Aanpassing van de middelen- en de uitgavenbegroting en maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001, het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001.

Ik stel voor de algemene besprekingen over de 3 onderwerpen van decreet samen te voegen tot één enkele algemene bespreking. (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

De heer Frans De Cock, verslaggever : De minister-president stelt dat de begrotingscontrole 2001 door de Vlaamse regering opgevat is als een zuiver technische aangelegenheid.

De begrotingscontrole is beperkt tot wat in essentie een begrotingscontrole moet zijn, namelijk nagaan of het begrotingsbeleid nog op koers zit, of de grote doelen die de Vlaamse regering gesteld heeft nog

overeind blijven en of er misschien hier en daar moet worden bijgestuurd.

In de gevallen waar de Vlaamse ministers wensten of meenden dat hun beleid enigszins te moeten bijstellen heeft de Vlaamse regering, vanuit begrotingstechnisch oogpunt er zich toe verbonden om dit te compenseren op andere posten. Ook in gevallen waar bijkomende begrotingskredieten noodzakelijk waren, heeft de Vlaamse regering systematisch naar andere oriënteringen gezocht, wat trouwens het principe is dat bij elke begrotingsronde moet gehanteerd worden, namelijk het ombuigen van het bestaande naar een nieuw beleid.

De minister-president bespreekt de uitgangspunten bij de begrotingscontrole nog eens. De begrotingscontrole sluit aan bij de goede resultaten van het jaar 2000. De begroting van 2000 is afgesloten met een begrotingssaldo van 25,5 miljard frank. Dat resultaat was 14,7 miljard frank beter dan het geraamde bedrag van 10,8 miljard frank. Volgens de Hoge Raad van Financiën gehanteerde methodiek, is er in 2000 een positief begrotingssaldo gerealiseerd van 36,9 miljard frank. Dit is 22,5 miljard frank beter dan het door de Hoge Raad van Financiën in zijn strengste norm opgelegde bedrag van 14,4 miljard frank.

Door het veel betere begrotingsresultaat draagt Vlaanderen op een zeer belangrijke wijze bij tot het behalen van de doelstellingen van het Belgische stabiliteitsprogramma. De Vlaamse regering gaat door met het aanwenden van de overschotten voor de afbouw van de directe schuld.

Bij de begrotingscontrole gaat de Vlaamse regering ook uit van andere macro-economische parameters dan de federale regering. Er wordt gekozen voor parameters die beter aansluiten bij de economische evolutie om op die manier voor een gedeelte te anticiperen op de schokken die voortvloeien uit de hantering van de mechanismen van de bijzondere financieringswet.

Wat de middelen betreft is er een belangrijke stijging in absolute cijfers van 8.778 miljard frank, waardoor de algemene middelen stijgen tot 673,5 miljard frank. Deze stijging is voor het grootste stuk een gevolg van de Bijzondere Financieringswet door het effect van de gunstige afrekeningen van 1999 en 2000. De minister-president wenst te benadrukken dat de extra middelen die zullen voortvloeien uit de toepassing van de Bijzondere Financieringswet zullen aangewend worden voor de schuldafbouw.

De Vlaamse regering wil in de loop van de komende maanden een economische impuls geven en de achterstand op gebied van infrastructuur wegwerken. Het grootse accent blijft liggen op schuldafbouw. Van de 4,7 miljard frank die naar het financieringsfonds gevloeid zijn, gaat 1 miljard frank naar stadsvernieuwing, 3 miljard frank naar mobiliteit en 700 miljoen frank is onbestemd.

Mevrouw Demeester-De Meyer zegt dat dit een beperkte begrotingsaanpassing is. Zij wijst erop dat het noodzakelijk is om een juiste en geen voorzichtige schatting te maken. Zij pleit voor een duidelijk onderscheid tussen betalingskredieten en beleidskredieten. De studie over de optimale schuldratio is besteld tegen eind juni. De heer Van Rompuy vraagt naar de cijfers over beleidsruimte, de langetermijnvisie van deze regering en de evolutie van de middelen. De heer Denys wil de begrotingsimpact van de bse-maatregelen kennen. De juiste cijfers hieromtrent staan in de toelichting per programma.

De minister-president bevestigt dat een hoge inflatie hogere inkomsten maar ook hogere uitgaven genereert. De voorzichtige prognose slaat enkel op de middelenbegroting. In de uitgavenbegroting zijn voorzorgen genomen om een sterke inflatiestijging te kunnen opvangen. Een hogere inflatie zal dus zorgen voor extra vrije middelen. Voor de gegevens over beleids- en betalingskredieten per thema en programma en overeenkomstig de nieuwe definitie, verwijst hij naar de algemene toelichting. Volgens hem is hiermee tegemoet gekomen aan de resolutie van het Vlaams Parlement.

Een middelenraming is moeilijk vanwege de prognoses over inflatie en economische groei. De 120 miljard frank van de SERV vormen eenmalige beleidsruimte. Aan de inkomstzijde moet een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen zuivere middelenaangroei en netto beleidsruimte.

Aan de uitgavenzijde zijn er vijf enveloppes : belastingverlaging, duurzame ontwikkeling, welzijn, onderwijs, cultuur, waarvoor voor de twee begrotingsjaren 2000-2001 ongeveer in 56 miljard frank aan nieuw beleid voorzien. Het kiezen voor de HRF-norm levert tijdens deze regeerperiode 28,8 miljard frank extra beleidsruimte op. De minister-president wijst tot slot op de inconsequentie van de CVP die waarschuwt voor een financieel debacle maar toch voortdurend nieuwe initiatieven bepleit.

Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet

houdende aanpassing van de middelenbegroting wordt in commissie aangenomen met 8 stemmen bij 7 onthoudingen. Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting wordt in commissie aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen. (*Applaus*)

- *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op*

De heer Eric Van Rompuy : Deze begrotingscontrole is een non-event. Daarom wil ik nu liever de balans op maken van de begroting en het regeringsbeleid van de afgelopen twee jaar, om vast te stellen welke marges en keuzes mogelijk zijn voor de rest van de regeerperiode.

Minister-president Patrick Dewael : Een begrotingscontrole die een overschot van 10 miljard frank oplevert, is heel belangrijk.

De heer Eric Van Rompuy : Wat is de beschikbare beleidsruimte voor de volgende jaren ? Wat kan de regering nog doen ? Wat zijn de standpunten van de verschillende fracties ? Wat zijn de geraamde middelen ? De oorspronkelijk voorziene 121 miljard frank beleidsruimte voor de volgende vijf jaar is gestegen tot 270 miljard frank. De Vlaamse regering heeft dus 150 miljard frank meer dan oorspronkelijk geraamd was.

In de commissie heeft de minister-president bevestigd dat het gaat om 280 miljard frank, Agalev spreekt zelfs over 290 miljard frank. Deze bijkomende middelen komen van het Lambermontakkoord, het loslaten van de meesternorm en de gestegen inkomsten. Hier zal een belastingplan, het afschaffen van het kijk- en luistergeld, de vermindering van de registratierechten enzovoort mee betaald worden. Een verlaging van de onroerende voorheffing is ook al bespreekbaar. In het Belang van Limburg staat eveneens dat de kasoverschotten, die voor een deel al naar het investeringsfonds gaat, ook zal aangewend worden voor een bijkomende verlaging van de personenbelasting. Staat de budgettaire toestand dergelijke beloften nog wel toe ?

Bij het begin van de legislatuur zijn enveloppes vastgelegd : 50 miljard frank voor lastenverlaging, 50 miljard frank voor duurzame ontwikkeling, 20 miljard frank voor onderwijs, 40 miljard frank voor welzijn, en 5 miljard frank voor cultuur. Tijdens de begrotingscontrole circuleerden er documenten die

aangaven dat van die 270 miljard frank, al 253 miljard frank door de regering geëngageerd werden, plus de 15 miljard frank voor de onderwijs-CAO. Onderwijs zou 75 miljard frank krijgen, welzijn 60 miljard frank, cultuur 7 miljard frank, infrastructuur 35 miljard frank, leefmilieu 36 miljard frank, en minister Landuyt 14 miljard frank. Als de regering 80 miljard frank belastingsverlaging vooropstelt heeft de publieke opinie het recht te weten of daar marges voor zijn.

Tijdens de Agalev-persconferentie van gisteren werd 62 miljard frank vooropgesteld voor welzijn en milieu. Is dat verzoenbaar met de afschaffing van het kijk- en luistergeld ? De Vlaamse regering moet zeggen wat de marges zijn voor de komende jaren, net zoals de federale regering dat doet.

Minister-president Dewael lanceert voorstellen maar keuzes kunnen alleen gemaakt worden binnen een budgettaire context. Hoe kunnen wij debatteren als we de marges niet kennen ?

Minister-president Patrick Dewael : In het federale parlement gaat de heer Letermé in gelijkaardige bewoordingen tekeer : hij verwijt er de regering dat het geld op is of reeds uitgegeven wordt in de volgende legislatuur. De heer Van Rompuy geeft een pluim aan de federale regering. Waar wil hij naartoe ?

Bij de begrotingscontrole bleek dat het regeringsoverschot steeg met 10 miljard frank of 24 miljard frank volgens HRF-normen. We zijn uitgegaan van een aangroei van de middelen met 121 miljard frank ingevolgde de financieringswet. Nu blijkt die aangroei veel groter. In dat kader kunnen enveloppes die bij het begin van de legislatuur zijn vastgelegd opnieuw het voorwerp uitmaken van een publiek debat. De CVP stelt enerzijds dat er teveel geld wordt uitgegeven, maar vraagt anderzijds systematisch meer geld in de verschillende commissies. Hoe staat u tegenover een fiscale inspanning van 80 miljard frank voor de burgers ?

De heer Eric Van Rompuy : Als de CVP moet kiezen tussen de afschaffing van het kijk- en luistergeld, die jaarlijks 20 miljard frank kost, en gratis lager onderwijs, met een kostprijs van 7 miljard frank, dan vindt ze dat laatste een zinnigere keuze. In de gehandicaptensector vraagt Agalev 9 miljard frank meer om de wachtlijsten weg te werken, 3 miljard frank voor kinderopvang, minister Dua wil 3 miljard frank voor leefmilieu. Voor de

minister-president staat inzake onderwijs de kenniseconomie centraal. De ICT moet naar de scholen gebracht worden. Na Bologna zullen er meer sociale voorzieningen nodig zijn voor het hoger onderwijs. De objectiveerbare verschillen tussen officieel en vrij onderwijs moeten weggewerkt worden. Het onderwijs moet geherfinancierd worden op het niveau van andere landen. Dat zijn onze maatschappelijke keuzes.

Er is een economische groei van 4 procent. Het verschil tussen 2 en 2,5 procent groei levert gedurende een legislatuur 20 miljard frank op. De werkloosheid onder de autochtonen steeg vorig jaar van 12,5 naar 15 procent. Ze kregen opvangs- en zorgs- en vormingscheques. Niemand kan tegen de lastenverlaging zijn in welzijn en mobiliteit maar waarvoor kiest de Vlaamse regering ? Het geld is al grotendeels opgesoupeerd : 90 tot 95 procent van de 275 miljard frank ligt al vast. Lambermont zal een opbrengst inhouden van 4,7 miljard frank in 2002, 8,4 miljard frank in 2003 en 12,2 miljard frank in 2004; samen goed voor 26 miljard frank. Minister Vogels wil 62 miljard frank. Wij krijgen geen antwoord op de vraag wat reeds vastligt. Kunnen de beloftes waargemaakt worden ?

Minister-president Patrick Dewael : De heer Van Rompuy laat geen ruimte voor een debat. Als ik probeer om tussen te komen, gaat hij sneller praten alsof hij mijn antwoorden vreest.

Ik heb al bij herhaling gesteld dat men de prioriteiten niet tegen elkaar mag uitspelen, bijvoorbeeld een lastenverlaging tegenover de verhoging van de middelen voor het onderwijs. Er is voldoende budgettaire ruimte in de meerjarenbegroting voor de fiscale lastenverlaging, maar ook voor prioriteiten zoals mobiliteit, het wegwerken van de nepstatuten, de infrastructuur van het onderwijs en het beleidsplan Kinderopvang.

De heer Van Rompuy stelt dat 95 procent van de middelen vastgelegd zijn, maar dat klopt niet. Het is goed dat het parlement debatteert over de besteding van de enveloppes. De regering legt in functie daarvan de middelen vast. Het is normaal dat er bijna halverwege de regeerperiode al keuzes gemaakt zijn. Wat het onderwijs betreft zijn er al uitgaven opgenomen in de meerjarenbegroting.

U dient geen karikatuur te maken van het Lambermontakkoord. De 270 tot 280 miljard frank waarover we meer beschikken, zijn afkomstig van meerontvangsten zoals het veranderen van de

begrotingsnorm, de gunstige evolutie van de parameters en van Lambermont. U verwijt dat de regering meer middelen heeft. Dat is een luxeprobleem. Het gaat om het maken van verantwoorde keuzes. De verschillende fracties kunnen daarover hun standpunt naar voren brengen.

De heer Eric Van Rompuy : Ik ben zeer duidelijk geweest. Gratis onderwijs in de lagere school voor iedereen is een toekomstperspectief waardoor de mogelijkheden verhoogd worden van de minder begoeden. In de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen heeft mevrouw Becq al heel wat tussenkomsten gedaan over de zorgverzekering, het ouderenbeleid en de gehandicaptenzorg.

Vlaanderen staat voor de keuze tussen enerzijds publieke investeringen en anderzijds individuele lastenverlaging. U kan die keuze niet blijven uitstellen. Het uur van de waarheid nadert.

Minister-president Patrick Dewael : U stelt dat de bijkomende middelen voor onderwijs, cultuur, welzijn en dergelijke niet samengaat met een lastenverlaging. In de meerjarenbegroting is 270 tot 280 miljard frank ingeschreven. Wat vindt de CVP van een lastenverlaging van 50 tot 80 miljard frank in functie van die marges ?

De heer Eric Van Rompuy : Minister Vogels stelt dat de keuze snel gemaakt is als ze moet kiezen tussen de afschaffing van het kijk- en luistergeld en het verminderen van de wachtlijst voor gehandicapten. (*Rumoer*)

De CVP is de partij van de verbondenheid, niet van de burger. De socialisten zwijgen omdat minister Stevaert hen vastgereden heeft inzake de afschaffing van het kijk- en luistergeld. Dat geldt ook voor de VU&ID. De afschaffing van het kijk- en luistergeld is de synthese tussen socialisme en nationalisme.

Minister-president Patrick Dewael : U antwoordt niet. De regering heeft in deze regeerperiode al 60 miljard frank meer uitgegeven voor het onderwijs dan toen u minister was. U spreekt voortdurend over ICT en de intrede in de nieuwe informatiemaatschappij. De e-VRT is een gegeven. Kan men een televisietoestel belasten in een ICT-samenleving ? Bent u voor- of tegenstander van het afschaffen van het kijk- en luistergeld ?

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik stel vast dat de spreker vragen gesteld heeft en dat de

minister-president antwoordt met vragen. Hoeveel wordt er in mobiliteit geïnvesteerd ? Er wordt 30 miljard frank ter beschikking gesteld voor PPS, maar er is nog niets geïnvesteerd omdat er nog geen instrument voor bestaat.

De begroting dient om alle elementen te bespreken. De regering moet om een antwoord te formuleren op vragen over toekomstperspectieven. Ze is daartoe echter niet in staat door de grote verscheidenheid van visies. Zo stelt minister Vogels dat wie pleit voor bijkomende lastenverlaging, voorstander van besparingen is in de sociale sector. Wat denkt de minister-president daarvan ?

In de sociale sector zijn er de laatste tijd veel noden. Het is niet duidelijk of de CAO die in het begin van deze regeerperiode afgesloten is, uitgevoerd kan worden met de middelen die de sector krijgt. Binnen een aantal jaren zal er iemand nodig zijn om die noden te honoreren.

Dat zijn voorbeelden van vragen die de spreker zou kunnen stellen aan de minister-president en waarop die laatste niet antwoordt. Voorts doe ik de suggestie aan de spreker om te informeren wat de wil van deze regering is.

De heer Ludo Sannen : De heer Van Rompuy steunt blijkbaar ons streven naar een groen en sociaal bewogen Vlaanderen. Wij voegen daar wel aan toe dat onze doelstelling een belastingverlaging niet uitsluit. Bovendien zal dankzij Onderwijsdecreet XIII het basisonderwijs kosteloos zijn. De vorige regering is nooit zo ver willen gaan.

De heer Francis Vermeiren : Ik stel de heer Van Rompuy voor volgende vraag voor te leggen aan mevrouw Demeester-De Meyer : waarom is zij er nooit in geslaagd de registratierechten te verminderen ? Lag het aan haar coalitiepartner ? Uiteindelijk waren de middelen voorhanden.

Misschien kan de heer Van Rompuy zelf eens duidelijk maken of de CVP nu voor of tegen een belastingverlaging is. In het verleden kwam de belastingverlaging volgens hem overeen met één extra pint. De bedragen zijn nu veel substantiëler.

De heer Bruno Tobback : De SP is voorstander van een verstandige lastenverlaging nu de middelen daartoe beschikbaar zijn. Met verstandig bedoel ik sociaal verantwoorde lastenverlagingen die een beleidsdoelstelling realiseren. We zullen erop toezien dat een ophoudende stroom veel voorstellen

tot belastingverlaging niet leidt tot een vestzakbroekzakoperatie. We zullen evenwel elk realistisch voorstel steunen. Deze regering heeft al heel wat middelen geïnvesteerd in een aantal domeinen die ook nu een evenredig deel van de middelen verdienen. Is de CVP nu voorstander of tegenstander van een lastenverlaging ?

De heer Eric Van Rompuy : Ik ben ervan overtuigd dat het kijk- en luistergeld afgeschaft zal worden, zeker nu ook de heer De Gucht zich voor die afschaffing heeft uitgesproken. Agalev zal net zoals in de discussie over de zonevreemde woningen een deel van haar standpunt moeten prijsgeven.

Ik waardeer het werk dat minister Dua levert, maar de sluiting van de Isvag-verbrandingsoven aankondigen en tegelijkertijd stellen daartoe maar één vierde van de vereiste middelen te willen uittrekken, is al te gratuit. Agalev krijgt onvoldoende middelen om haar politiek te realiseren.

Men zegt wel eens dat een oppositiepartij geen standpunt kan innemen. Maar de CVP beseft maar al te goed dat niet alles tegelijk kan en kiest daarom voor het belang van het sociale kapitaal in onze samenleving : onderwijs, cultuur, welzijn en mobiliteit. De CVP zou op sterven na dood zijn, maar Vlaanderen heeft nood aan een partij die op sociaal vlak kiest in functie van de mensen. Aan een partij die keuzes maakt los van de media.

De reële uitgaven zijn op één jaar tijd met 4,5 procent gestegen, dubbel zo snel als het BNP. Dat is nooit eerder gebeurd. Anderzijds is nog geen één fundamentele hervorming doorgevoerd. De CVP zal er blijven op wijzen dat belangrijke problemen niet aangepakt worden. (*Applaus bij de CVP*)

De heer Chris Vandembroeke : Ik heb er vier jaar lang op gewezen dat de Vlaamse regering dringend 50 miljard frank moest investeren in het onderwijs gezien het stijgende belang van de kennismaatschappij. Ik ben steeds op een veto gebotst en nu gebeurt het uiteindelijk toch. En wat meer is, de CVP steunt me.

De heer André Moreau : In de regeerverklaring was er sprake van 20 miljard frank beleidsruimte, wat geëvolueerd is naar 60 miljard frank. Alle onderwijsnetten kampen met ernstige tekorten op het vlak van werkrachten en werkmiddelen. De commissie en regering werken hard aan oplossingen, dit tot grote tevredenheid van diezelfde onderwijsnetten. Ik heb dan ook een vraag voor de

heer Van Rompuy. Vindt hij dat de regering dan geen goed werk levert ? Ik zal die boodschap graag overbrengen aan de scholen.

De heer André Denys : Ik wil in mijn betoog drie vragen beantwoorden. Wat denkt de VLD over deze begrotingsaanpassingen ? Werde de voorbije twee jaar al dan niet goed werk geleverd ? En welke signalen willen wij geven voor het toekomstige begrotingsbeleid ?

Door de huidige begrotingsaanpassingen gaat een belangrijk deel van het financieringsfonds naar mobiliteit. Dat is zeer belangrijk. Vroeger werd de groei van de middelen te eenzijdig naar de gemeenschappen doorgegeven. Wij ondersteunen deze aanpassingen dan ook.

De paars-geel-groene coalitie kon op een ontspannen manier haar tweede verjaardag vieren. Mijn welgemeende felicitaties. Deze regering krijgt niet alleen hoge waarderingcijfers van de bevolking, maar ook van de VLD. Zij werkt immers in de diepte en zorgt voor structurele positieve veranderingen.

Ik verwijs naar de gemeentelijke samenwerkingsverbanden, de bestuurlijke hervorming, het kerntakendebat en de administratieve vereenvoudiging. Op al deze domeinen werden belangrijke resultaten geboekt of aanzetten gegeven. Al voelt de bevolking deze structurele hervormingen niet onmiddellijk aan, het gaat om een belangrijke koerswijziging.

De begroting 2000 kende trouwens een batig saldo van 25 miljard frank, dat is 15 miljard frank meer dan oorspronkelijk geraamd. Het doemdenken van de CVP is dan ook intellectueel oneerlijk.

We bevinden ons in een scharniermoment. Het Lambermontakkoord is een eerbaar akkoord. We volgen hiermee misschien wel de weg van de geleidelijkheid, maar de weg gaat wel in de goede richting. Een belangrijk gevolg is alvast dat we eindelijk een debat over de fiscaliteit krijgen in dit Vlaams Parlement.

In 1981 hanteerde de Volksunie bij de verkiezingen de slogan 'Meer Vlaanderen = minder belastingen'. Nu, twintig jaar later, werden al drie stappen gezet in de verdere staatsvorming, maar een debat over de fiscaliteit of over het spanningsveld tussen de inkomsten en de uitgaven werd hier nog nooit gevoerd. Er werd alleen de vraag gesteld waaraan de

middelen dienden besteed te worden.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : En waar plaatst u dan het debat over de verlaging van de successierechten ?

De heer André Denys : Dat was geen debat over het spanningsveld tussen uitgaven en fiscale inkomsten. U had zo'n debat aangekondigd voor 1998, toen er voor het eerst sprake was van een begrotingsoverschot, maar werd daarin niet gevolgd door de regering.

Ik ga in op het voorstel van minister-president Dewael. De omvang van de belastingverlaging bedraagt 80 miljard frank, een bedrag dat wordt betwist door Agalev. Bij het aantreden van deze regering werd afgesproken dat er 165 miljard frank beleidsruimte was, waarvan 50 miljard frank of drie procent naar lastenverlaging kon gaan. Nu is er 270 tot 280 miljard frank aan beleidsruimte, wat verhoudingsgewijs 90 miljard frank lastenverlaging mogelijk maakt. Wat is er oneerbaar aan het voorstel om de afspraak over de lastenverlaging pro rata te honoreren ?

Ik wil herinneren aan de vijf grote maatschappelijke waarden van het paars-geel-groene project : meer duurzaamheid in de economische groei en ontwikkeling, meer beloning voor de mensen die werken, meer kwaliteit in eenieders leven en meer kwaliteit in onze natuurlijke leefomgeving, meer sociale ondersteuning en waarborgen voor de zwakkeren, en meer aandacht voor onderwijs en de technologische innovatie.

Belastingen zijn inderdaad een gevoelige materie voor de VLD, maar dat wil nog niet zeggen dat de VLD te herleiden is tot een anti-belastingpartij. Wij zijn een grote volkspartij en die vijf grote maatschappelijke waarden mogen voor ons in evenwicht beklemtoond worden. We moeten hierbij wel rekenen vanaf het begin van de legislatuur en niet vanaf de begroting van 2002. De uitspraak van Agalev doet dan ook de wenkbrauwen fronsen.

Een blik op de departementen van Agalev leert ons dat de beleidskredieten voor Milieu met 23 procent zijn gestegen en die voor Welzijn met 27 procent. En dat terwijl de gemiddelde stijging van de uitgaven op twee jaar 10 procent bedraagt.

Ik heb er geen bezwaar tegen dat Agalev het debat openlijk aanscherpt maar men moet toch fair argumenteren ? Het tekort aan

plaatsingsmogelijkheden voor gehandicapten gebruiken voor een algemene budgetverhoging is platte demagogie die een minister onwaardig is. In het voorstel van minister Vogels is er sprake van 30 miljard frank waarvan er slechts in 225 miljoen frank voorzien is voor de gehandicapten. De redenering kan trouwens even goed omgekeerd worden. Als de begroting van minister Vogels met 27 procent gestegen is, waarom heeft zij dan geen gebruik gemaakt van die stijging om het plaatsingsprobleem van de gehandicapten prioritair op te lossen? Met een dergelijke budgetverhoging het prioritair probleem van de gehandicapten niet oplossen getuigt van een gebrek aan het vastleggen van de juiste prioriteiten.

De doelstelling van lastenverlaging is degenen die werken meer belonen en een flankerend beleid voeren. Het grootste pakket van voorstellen van de minister-president gaat naar het afschaffen van het kijk- en luistergeld. Dit is niet mijn eerste prioriteit is aangezien het een niet-sturende, niet-selectieve maatregel is die bovendien alle beleidsruimte voor lastenverlaging dreigde op te souperen. Op een totale beleidsruimte van 165 miljard, kon er 50 miljard besteed worden aan lastenverlaging. In dit geval hadden we liever geen afschaffing van het kijk- en luistergeld want deze maatregel is te lineair en te weinig geschikt als beleidsinstrument. Bij de huidige beleidsruimte van 270 miljard frank is echter een lastenverlaging van 80 à 90 miljard frank mogelijk. Naast de afschaffing van kijk- en luistergeld kunnen dus fiscale maatregelen genomen worden die het bouwen stimuleren, de mobiliteit verbeteren, de stadsvlucht ontraden en de Vlaamse werkkraft belonen.

De heer Eric Van Rompuy : Betekent dit dat de VLD-fractie de afcantiemen laat vallen? Wat is haar standpunt hieromtrent? De personenbelasting was toch de vlag die moest dienen om het Lambermontakkoord goed te keuren?

De heer André Denys : De personenbelasting moet ook gebruikt worden om de belasting te verlagen. Het kijk- en luistergeld is inderdaad verouderd maar de afschaffing ervan is ook sociaal want het gaat over centen in plaats van over procenten. Het verminderen van de registratierechten is een zeer interessante maatregel omdat hij een stimulans biedt om te gaan wonen in de nabijheid van het werk. Het gelijkschakelen van de schenkingsrechten met successierechten is eveneens een goede maatregel. Het verlagen van de onroerende voorheffing in stedelijke gebieden kan dan weer onze goedkeuring

wegdragen omdat deze maatregel de stadsvlucht tegengaat. Het afschaffen van de openingstaks van cafés en het pro-rata wegwerken van deze taks voor cafés die in het verleden reeds betaald hebben is dan weer een zeer goede maatregel omdat hij de verzuring van de maatschappij tegengaat. Cafés zijn immers ontmoetingsplaatsen met een grote sociale meerwaarde.

De heer Herman De Reuse : De heer Denys gaat niet akkoord met de afschaffing van het kijk- en luistergeld bij een budgettaire ruimte van 150 miljard frank maar wel bij een van 280 miljard frank. Hij stelt dat van die budgettaire ruimte 60 miljard frank wordt gebruikt. De budgettaire ruimte loopt echter vijf jaar, terwijl de 60 miljard frank over drie jaar lopen. Indien men het kijk- en luistergeld zou afschaffen dan is dit een eenmalige maatregel. Men kan het onmogelijk na 2005 opnieuw invoeren. De impact van de afschaffing van het kijk- en luistergeld is dus relatief veel hoger. De heer Denys maakt geen correcte vergelijkingen.

De heer André Denys : Een lastenverlaging is een stimulans voor de groei. Indien de bestedingsruimte 270 miljard bedraagt, beschikken we voor een periode van 3 jaar nog over een ruimte om 20 tot 30 miljard meer belastingverlagingen door te voeren.

De heer Herman De Reuse : U hebt daarnet zelf gezegd dat het afschaffen van het kijk- en luistergeld geen enkel stimulerend effect zal hebben.

De heer André Denys : Het heeft een sociaal koopkrachteffect.

Het voorstel van de minister-president om te werken met een uitgavennorm is zeer interessant. Door de financieringswetten zijn we immers bevoordeeld inzake het niveau van uitgaven. Het zou goed zijn dat we, indien we beter presteren dan de uitgavennorm, het overschot zouden kunnen teruggeven onder de vorm van belastingverlagingen. Dit is in feite een rechtstreekse vertaling van de oude VU-slogan : 'Meer Vlaanderen = minder belastingen'.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik versta het niet. Gaat u op basis van de uitgavennorm de afcantiemen nu al dan niet behouden?

De heer André Denys : Indien we het beter doen dan de uitgavennorm vooropstelt dan kunnen we de persoonsbelasting gebruiken om aan lastenverlaging te doen.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Wat zal u met het overschot in het investeringsfonds doen ? Ik begrijp het nog steeds niet.

De heer André Denys : Het investeringsfonds is een instrument voor beleids- en betalingskredieten. Personenbelastingen zijn het middel bij uitstek om lastenverlagingen door te voeren.

Als het resultaat van goed besturen zou terugvloeiën naar een rechtstreekse belastingverlaging in de personenbelasting dan zal het principe ‘degene die werkt, wordt meer beloond’ perfect worden toegepast. Wij zien dan ook met belangstelling uit naar de komende besprekingen. De minister-president kan op onze volle steun rekenen. (*Applaus*)

De heer Filip Dewinter : Vooreerst wil eerst opmerken dat men zich beter niet als spreker kan inschrijven bij het debat. Men zou integendeel beter tussenkomen telkens men een opmerking meent te moeten maken.

Zo lang de meerderheid ruziënd over straat rolt, bent u, mijnheer de minister-president het verkeerde debat aan het voeren. Iedereen heeft verschillende prioriteiten. Het is prettig voor de meerderheid om, bij economische hoogconjunctuur, snoepjes te kunnen uitdelen. Het gebruik maken van electorale gadgets noem ik het. De mogelijke afschaffing van het kijk- en luistergeld is hier een perfecte illustratie van.

De afschaffing van het kijk- en luistergeld, de verlaging van de registratierechten en de erfenisrechten zijn nuttig en wenselijk, maar het beleidssturend effect daarvan is zeer marginaal, enkel de koopkracht verhoogt. In Vlaanderen kan men enkel eigen accenten leggen en de welvaart verhogen door de bevoegdheid over personenbelasting en vennootschapsbelasting. Dat was nochtans een eis van de VLD in de vorige regeerperiode, maar die wordt nu niet gerealiseerd.

De belastingssnoepjes dienen enkel om te verbergen dat de geldstroom van Vlaanderen naar Wallonië niet enkel blijft bestaan maar na Lambermont zelfs nog vergroot. Men tracht te verdoezelen dat er geen splitsing van de sociale zekerheid komt en geen echte fiscale autonomie. Lambermont is essentieel een herfinanciering van de Franse Gemeenschap met Vlaams geld. Vlaanderen krijgt bijkomend geld maar het gaat over geld dat sowieso toekomt aan Vlaanderen. Deze regering wil de perceptie van de Vlamingen wijzigen door de virtuele realiteit van de

media belangrijker te maken dan de feiten.

Indien men de miljardenstroom van Vlaanderen naar Wallonië zou stopzetten zou men van Vlaanderen een belastingsparadijs kunnen maken. Indien men de resoluties van het Vlaams Parlement zou volgen, zou men geen ruzie moeten maken over de maatregelen maar zou een fundamentele belastingshervorming mogelijk worden. De slappe houding van de Vlaamse regering laat enkel een minimale belastingsvermindering toe. De financiële verdeelsleutel tussen Vlaanderen en Wallonië wordt iets minder negatief en meteen kraaien we al victorie.

Deze minimale belastingsvoorstellen zijn niet meer dan een ordinaire poging om de eerlijke nationalist te chanteren. Indien zij Lambermont niet goedkeuren, zal het kijk- en luistergeld behouden blijven. Ik roep hen op om niet te bezwijken. Ook de leden van de VU in het Vlaams Parlement zouden duidelijk kunnen aangeven dat zij de chantagepoging niet slikken en deze begrotingsaanpassing niet goedkeuren. Men beweert zelfs dat de verzuring bestreden kan worden door de openingstaks voor cafés af te schaffen.

De heer André Denys : Het aantal cafés daalt. Voor andere beroepen bestaan er geen fiscale drempels bij de start. Cafés zijn een sociale ontmoetingsplaats en dus een dam tegen de verzuring van de maatschappij.

De heer Filip Dewinter : Dat is een vreemde kronkel in de gedachten van paars-groen. Door de belastingvoorstellen wil men de Vlamingen blij maken met een dode mus. De ballon zal echter heel snel doorgeprikt worden.

Het is goed de liberalen te herinneren aan hun beloften. Ik verwijs naar de woorden van eerste minister Verhofstadt in 1998, toen hij drie krachtlijnen voorop telde om het land te verlossen van communautaire opstoten en te komen tot een federaal systeem. Essentieel waren : het overhevelen naar de deelgebieden van alle sociaal-economische hefboomen; de deelgebieden moeten volwaardig kunnen beschikken over hun inkomsten en er moet een doorzichtige en geloofwaardige solidariteit komen tussen de deelgebieden. Nu staan we ver af van deze plannen. De essentie van het debat is dat er niets overblijft van de beloften. Dat is wezenlijker dan het bijkomende Lambermontgeld.

Twee jaar geleden was de VLD een actieve,

strijdende radicaal Vlaamse partij die essentiële stellingen durfde verdedigen om de Vlaamse autonomie te realiseren. Vandaag vind ik die visie niet terug in het beleid. In een toespraak van twee jaar geleden vroeg minister-president Dewael zich af hoelang de Vlamingen nog kunnen aanvaarden dat de economische ontwikkeling wordt afgeremd door Waalse beleidsverantwoordelijken. Hij stelt dat Vlaanderen zelf zou moeten beslissen over de te innen belastingen en wat ermee gedaan wordt en zelf zou moeten beslissen over het verlagen van de loonlasten. Hij misbruikte dit terechte Vlaamse discours voor meer autonomie om minister-president te kunnen worden. Vandaag verloochent hij alle beloften; dat is essentieel in dit debat. Wij zullen de begrotingsaanpassing verwerpen als duidelijk teken aan de kiezer dat wij het opportunisme van paarsgroen doorprikken. (*Applaus bij het VB*)

De heer Lucien Suykens : De begrotingscontrole kijkt na of de 10 maanden geleden vooropgestelde ramingen nog wel kloppen met de hedendaagse werkelijkheid, of de doelstellingen kunnen waargemaakt worden en betaalbaar blijven. We stellen een begrotingssaldo van 25,5 miljard frank vast. Dit draagt bij tot het halen van de doelstellingen van het Belgisch stabiliteitspact. Op vlak van de afbouw van de schuldenlast komen wij uit op 112 miljard frank. Halvering van de schuld blijft een prioriteit. De groei wordt herzien tot 2 procent in plaats van de eerder geschatte 2,5 procent.

De vooruitzichten van inflatie werden behouden op 1,5 procent. Elk 0,1 procentpunt inflatie levert 200 miljoen frank vrije bijkomende beleidsruimte op.

Overschotten gaan niet alleen naar schuldafbouw, maar mogen ook besteed worden aan eenmalige investeringsuitgaven. De meerderheidsfracties lanceerden vorig jaar immers een voorstel van decreet om een financieringsfonds op te richten. Hiermee kan een belangrijke impuls gegeven worden aan de groeiende achterstand bij infrastructuurwerken. Tussen 1998 en 2000 werd de schuld met 90 miljard frank verminderd tot 207,8 miljard frank. Voor elk miljard frank schuldafbouw ontstaat 63 miljoen frank nieuwe beleidsruimte.

In het kader van het samenwerkingsakkoord heeft de Vlaamse regering zich verbonden tot een saldo van 24 miljard frank voor het begrotingsjaar 2001. De Bijkomende Financieringswet en de daaraan gekoppelde conjunctuurbonus heeft voor gevolg dat er een extra doorstorting is van 14 miljard frank uit de federale kas.

Het gaat om een zeer beperkte begrotingsaanpassing die mooie perspectieven biedt. Als het Lambermontakkoord goedgekeurd wordt, kunnen er verdere stappen gezet worden op het fiscale vlak, zoals selectieve maatregelen in de personenbelasting, maatregelen inzake het kijk- en luistergeld en inzake de registratierechten. Als de conjunctuur het toestaat, kunnen we zelfs verder gaan dan de voorziene 40 miljard frank lastenverlagingen. Deze begrotingsaanpassing is voor de SP een duidelijk bewijs dat de regering goed werk levert.

De verbintenissen die de regering op zich genomen heeft, blijken haalbaar en betaalbaar te zijn. In tegenstelling tot de CVP stellen we dat de regering duidelijke keuzes gemaakt heeft met de lastenverlaging, en de meeruitgaven in het onderwijs, in de sociale en de milieu sector en op het vlak van infrastructuur. De SP vindt het niet belangrijk welke belastingen afgeschaft worden maar die moeten wel sociaal verantwoord zijn. Het kijk- en luistergeld is volledig uit de tijd en moet afgeschaft worden. De SP zal de begrotingsaanpassing met enthousiasme goedkeuren. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De heer Ludo Sannen : De minister-president stelde dat de begrotingscontrole een louter technische aangelegenheid was om na te gaan of de initiële doelstellingen overeind blijven. Er werd wel voor de eerste keer gebruik gemaakt van een financieringsfonds. Het is belangrijk dat de begrotingsoverschotten gestegen zijn tot 24 miljard frank. Dat is niet vanzelfsprekend.

Het uitgangspunt van de begroting blijft voorzichtig : de groei prognose bedraagt 2 procent. We hebben geen problemen met een orthodoxe begrotingscontrole en we keuren die goed.

Het is logisch dat we ook stilstaan bij de komende begroting en aandachtspunten naar voren brengen. De begroting van 2002 verschilt sterk van 2001, niet alleen door de bijkomende beleidsruimte maar ook door de nieuwe beleidsdomeinen die nog ingevuld moeten worden. De Vlaamse regering is uitgegaan van een beleidsruimte van 165 miljard frank. Die is verhoogd tot 200 miljard frank en bedraagt uiteindelijk 270 tot 280 miljard frank. Dat samen met de bijkomende fiscale autonomie creëert perspectieven voor Vlaanderen. Daarover moeten er afspraken gemaakt worden. Daarbij moet niet alleen aandacht besteed worden aan de invulling van de financiële beleidsruimte, maar ook aan de inhoud

van het beleid en de nieuwe bevoegdheden waarover de Vlaamse regering beschikt na Lambermont.

Drie krachtlijnen zijn het verlagen van de belastingen, het verhogen van de kwaliteit van het leven en het voeren van een geïntegreerd beleid. De minister-president heeft een fiscaal verlanglijstje opgesteld : bovenop de lastenverlaging van 50 tot 80 miljard frank komt de afschaffing van het kijk- en luistergeld. Agalev is niet tegen de afschaffing van het kijk- en luistergeld, wat een verouderde belasting is.

De heer Eric Van Rompuy : U was tegen de afschaffing van het kijk- en luistergeld en een koele minnaar van de afcentiemen.

De heer Ludo Sannen : We hebben altijd gezegd dat een lastenverlaging kan als ze binnen het terbeschikkinggestelde budget valt. We waren wel ongerust over de stelling van de minister-president in het Belang van Limburg dat naast de lastenverlaging van 80 miljard frank nog een verdergaande verlaging mogelijk is.

De voorstellen van de minister-president zijn uiteraard interessant. Zo komt de vermindering van de registratierechten tegemoet aan een eis van Agalev. Voorts is het wenselijk de verschillende autobelastingen onder de loep te nemen en de verkeersbelasting te koppelen aan de uitlaat en niet aan het vermogen. Dat kan doorgetrokken worden naar 'minder vervuilen, minder betalen'. Ook is het noodzakelijk rekening te houden met de milieueffingen, die eerlijker en socialer ingevuld kunnen worden zoals bijvoorbeeld vrijstelling voor het basisverbruik van water.

Belastingen als beleidsinstrument is goed, maar een opbod van lastenverlagingen is nefast. Er zijn een hele reeks noden. Het fiscaal plan is voor Agalev aanvaardbaar als er budgettaire ruimte vrijkomt voor het verhogen van de levenskwaliteit. We mogen niet blind zijn voor de 6 procent armen in onze samenleving, voor de wachtlijsten in de kinderopvang, voor de noden in de gehandicaptenzorg, voor de relatie tussen milieu en gezondheid en dergelijke meer.

Wat is prioritair : een extra belastingverlaging of een vervuilende verbrandingsoven sluiten ? Tegen 2004 moet het milieu- en gezondheidsbeleid voor ons op elkaar afgestemd zijn.

Wat is priortiar : een extra belastingverlaging of

maatregelen waardoor arbeid, zorg en gezin beter op elkaar afgestemd kunnen worden ?

De heer Eric Van Rompuy : Wat is uw antwoord op al die vragen rekening houdend met de beperkte middelen ?

De heer Ludo Sannen : Er was al 50 tot 60 miljard frank uitgetrokken voor een lastenverlaging. Binnen de meerderheid moet uitgemaakt worden hoe de bijkomende middelen verdeeld moeten worden om enerzijds de lastenverlaging op te trekken tot 80 miljard frank en anderzijds te voldoen aan onze bekommernissen.

De heer Eric Van Rompuy : Hebt u cijfers ?

De heer Ludo Sannen : Bij het aantreden van deze regering bedroeg het totale bedrag 165 miljard frank. De enveloppe voor onderwijs is ondertussen al overschreden. Ik vraag bijkomende onderhandelingen binnen de meerderheid na de goedkeuring van het Lambermontakkoord om de 280 miljard frank te verdelen.

Minister-president Patrick Dewael : Voor onderwijs hadden we aanvankelijk 20 miljard frank uitgetrokken. Na CAO VI leveren we een bijkomende inspanning van 60 miljard frank. Minister Vanderpoorten wist vooraf dat ze een CAO mocht afsluiten ten belope van 20,7 miljard frank voor de regeerperiode. Zij heeft zich onmiddellijk ertoe verbonden om de meeruitgave te financieren door haar eigen begroting te heroriënteren. Ze heeft ondertussen een plan opgesteld dat 6 tot 7 miljard frank oplevert. De heer Van Rompuy concentreert zich te sterk op zijn telraam en vergeet dat een begroting dynamisch is.

Mevrouw Sonja Becq : Maar dan moet u dat wel duidelijk stellen. Als minister Vogels vertelt dat ze 1,5 miljard frank extra uittrekt voor gehandicaptenzorg, moet ze ook zeggen dat dat voor de helft nieuwe middelen zijn en voor de helft besparingen in andere sectoren. Als ze nu opnieuw 9 miljard frank begint te zoeken, zal dat ook leiden tot zogenaamde heroriënteringen, wat in de realiteit neerkomt op besparingen en afslankingen.

De heer Ludo Sannen : Deze regering wil het beleid heroverwegen. Volgens mij is dat een nobele en progressieve doelstelling.

De heer Eric Van Rompuy : Dat moet u maar aan het ACV vertellen als u tien jaar met de liberalen

geregeerd hebt.

Minister-president Patrick Dewael : Ik weet één ding : het ACV was heel tevreden toen wij er onmiddellijk in slaagden een CAO af te sluiten in de social-profitsector.

De heer Ludo Sannen : Wat is prioritair : een extra belastingverlaging of een goede kinderopvang ? Laat dit duidelijk zijn : tegen 2004 moet kinderopvang een basisvoorziening zijn voor iedereen.

Wat is prioritair : een extra belastingverlaging of een snel antwoord op zorgvragen, een extra belastingverlaging of kwalitatieve ouderenzorg, een extra belastingverlaging of betaalbare zorg, een extra belastingverlaging of voldoende begeleiding voor onze kinderen in het onderwijs ? Tegen 2004 moet iedere jongere die de school verlaat een getuigschrift of een diploma behaald hebben.

Wij willen de klemtoon leggen op een aantal nieuwe uitdagingen die de Vlaamse regering moet overnemen. Een verbeterde levenskwaliteit was en is nog steeds het uitgangspunt van dit regeerakkoord. In P-magazine stelt minister-president Dewael dat hij zijn beleid uittekent rekening houdend met alle mogelijke analyses. Dat sterkt ons in onze overtuiging dat deze regering zal slagen in de onderhandelingen over de verdeling van de bijkomende middelen. Die onderhandelingen moeten bijkomende lastenverlaging evenwichtig verzoenen met onze noden en bekommernissen.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik had een heel technische discussie verwacht, maar op aangeven van de heer Van Rompuy concentreren we ons al op volgend jaar. Nu beschikken we nog over meer dan voldoende middelen, maar in 2002 zou de situatie iets moeilijker kunnen worden.

We zijn halfweg en daarom moeten we eens de balans opmaken van de voorbije twee jaar. Ik denk dat alles goed verloopt. Ik moet de oppositie gelijk geven als ze wijst op die extra kansen die wij gekregen hebben. Oorspronkelijk beschikten we over 160 tot 165 miljard frank en we moeten bekennen dat dat onvoldoende was geweest om het kijk- en luistergeld af te schaffen. Nu beschikken we echter over 100 miljard extra.

Mijn fractie heeft er vanaf het begin op gewezen dat onderwijs maar één tiende van de totale middelen kreeg, wat veel te weinig is. Na twee jaar merken we dat onderwijs een vierde van de totale middelen

krijgt. Dat doet me besluiten dat we goed bezig zijn en daarom zullen wij deze begrotingsaanpassing goedkeuren.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Ik stel voor dat wij om 14.45 opnieuw bijeenkomen om de beraadslaging over de begrotingsontwerpen voort te zetten en onze agenda verder af te handelen. *(Instemming)*

- *De vergadering wordt gesloten om 13.15 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Anny De Maght-Aelbrecht : gezondheidsredenen ;

Paul Van Malderen : ambtsverplichtingen ;

Jan Laurys : familieverplichtingen.

